

dagen valgte 4 Medlemmer, 2 af hvert Ting, Amtsraadet i den Amtskreds, hvor Sparekassen havde Domicil, 2 Medlemmer, de stedlige Kommunalbestyrelser to Medlemmer — alle disse Valg skulde foretages efter Forholdstalsvalgmaaden —, og slutte­lig skulde Indenrigsministeren vælge en Mand, der skulde være Repræsentant­skabets Formand. Det saaledes sammen­satte Repræsentantskab skulde foretage Valg af Direktion, og Valget skulde gælde for 3 Aar. Jeg beklager, at Landstinget ikke har vedtaget denne Ordning, og at den højtærede Minister, skønt en af hans politiske Meningsfæller var Medforslags­stiller, ikke har sat Kraft ind paa at faa den gennemført i Landstinget. Efter den Stil­ling, det ærede Medlem fra Bjerre ind­tager til de selvsupplerende Sparekasser, vil jeg dog straks erkende, at det ikke havde nyttet stort, om den højtærede Mi­nister i det andet Ting paa nærværende Tid havde rettet sine Bestræbelser derimod, og jeg er ham for saa vidt taknemmelig for, at han dog har været ret opmærksom paa hele denne Sag og bidraget sit til Indførelse af en mere demokratisk Ord­ning end den, Bankkommissionens Flertal foreslog. Jeg har allerede nævnt, at der er ca. 100 Sparekasser her i Landet, hvor Ledelsen, bestaaende af fra 3 til 6 Med­lemmer, stadig supplerer sig selv. Disse Sparekasser har tilsammen et Indlaans­beløb paa over 500 Mill. Kr. eller over Halvdelen af samtlige Sparekasseindskud her i Landet. De Sparekasser, der ledes paa denne efter min Mening aldeles ufor­sværlige Maade, er altsaa netop dem, der har den betydeligste Kapital til Raadighed, overhovedet de Sparekasser, der øver den væsentligste Indflydelse paa hele denne Del af vor Pengeverden.

Men een Ting er Bestyrelse og Di­rektion, noget andet er Revisionen. Og man har allerede fra de selvsupplerende Sparekassers Side, i hvert Fald en Række Steder, for saa vidt erkendt, at Offentlig­heden burde have Indseende med hele dette Forhold, have Adgang til at øve nogen Kontrol med hele Ledelsen og med Administrationen af disse store Midler, som der i forskellige af de selvsupplerende Spare­kassers Vedtægter er indført den Bestem­melse, at Kommunalbestyrelsen i vedkom­mende By udpeger Revisionen eller i alt Fald en Del af den. Rimeligheden af det Krav, jeg nu har gjort mig til Talsmand for, at Kommunalbestyrelse, Rigsdag og Amtsraad skulde have Lov til at skride ind her, er altsaa paa en vis Maade alle-

rede anerkendt af de samme Sparekassers Ledelse. I denne Forbindelse kan jeg dog ikke undlade at nævne et lille Eks­empel, der peger i anden Retning, idet det viser, hvorledes man ogsaa indenfor Spare­kasser med selvsupplerende Bestyrelse kan træffe Folk, der søger at udelukke Offent­ligheden, søger, om jeg saa maa sige, at opretholde det Klikesystem, som i sin Tid medførte, at f. Eks. Venstremænd, i en saadan Sparekasse, der som Regel lededes af Højremænd, ikke kunde faa Penge til Laans, fordi Højre og Venstre den Gang stod meget skarpt overfor hinanden, og at naar Venstremænd eller andre søgte Penge til at etablere en eller anden Andelsvirksom­hed, kunde de ikke faa dem, fordi man ikke mente, det stemte med Næringslivets Interesser i den Købstad, hvor Sparekas­sen havde Domicil. En af disse Spare­kasser, som gennem mange Aar er blevet regeret ved Selvsupplering i ganske kon­servativ Aand, havde ogsaa i sin Vedtægt indtil for ganske kort Tid siden den Be­stemmelse, at Kommunalbestyrelsen i den By, hvor den havde Domicil, skulde vælge Revisionen. Men saa hændte der i den By — det er for Resten Horsens — det, at Socialdemokraterne og Venstre blev Flertal i Byraadet, og saa skyndte de 10 Herrer, der udgør den selvsupplerende Direktion for Sparekassen for Horsens og Omegn, sig at lave Vedtægten om og be­stemme, at for Fremtiden skulde Horsens Byraad — hvis Flertal nu var Venstre­mænd og Socialdemokrater — ikke vælge Revisionen, men nu skulde denne vælges af Amtmanden i Skanderborg; han hørte formodentlig til den gode gamle Klike, og saa var efter de Herrers Mening alt i Or­den. Men fordi de Herrer, som sidder og dirigerer disse Sparekasser, har en saadan Opfattelse, bør vi ikke gaa af Vejen for at gøre Krav af den Natur, som jeg har tilladt mig at gøre mig til Talsmand for, gældende. Naar der i disse Sparekasser opsamles saa kolossale Midler, som jeg før nævned, er det nødvendigt, at der gives Offentligheden Adgang til at øve Kontrol, og jeg vil meget henstille til det kom­mende Udvalg, som jeg ønsker maa frem­me dette Lovforslag, fordi ogsaa jeg øn­sker en Afslutning paa disse langvarige Forhandlinger om Sparekassevæsenet, at tage Spørgsmaalet om en mere betryg­gende Revision op til Overvejelse. Jeg skal ikke have noget imod, at en Spare­kasse i Horsens faar valgt til Revisorer Folk, som bor f. Eks. i Skanderborg. Det kunde maaske endog være ønskeligt, at